

קבורת ארץ ישראל

הצעה אדריכלית ליישום פיזי של שיטת הקבורה
שהיתה נהוגה בארץ ישראל בתקופת ימי בית שני.
שיטת הקבורה המכונה "ליקוט עצמות".

קבורת ארץ ישראל (קבורה משפחתית)

קבורת ארץ ישראל - בית עלמין, המבוסס על שיטת קבורה המכונה ליקוט עצמות, שהייתה נהוגה בישראל בימי בית שני. מבנה קבורת הקבע, בגודל 35 מ"ר, מכיל 348 מקומות קבורה. לצד המבנה, שטח לקבורה זמנית, המכיל 16 מקומות בקבורת שדה זמנית.

על פני דונם, ניתן להציע 3480 מקומות קבורה במיצוי מלא של השטח ניתן להגיע ל-6960 מקומות קבורה.

יתרונות: ניצול יעיל של הקרקע, הוזלת עלויות. ניווד גלוסקמות למקום אחד המאפשר קבורה משפחתית.

ליקוט עצמות

"כך אמר לי אבא בשעת מיתתו: בני, בתחילה קברני בבקעה, ובסוף לקט את עצמיי ותנם בגלוסקמא, ואל תלקטם בידך שלא יהיה בזיון בידך. וכן עשיתי לו... כשם שעשה לאביו כך עשיתי לו" (מסכת שמחות פרק יב')

שולחן ערוך יורה דעה סימן שס"ג

סעיף א: "אין מפנין המת והעצמות; לא מקבר מכובד לקבר מכובד, ולא מקבר בזוי לקבר בזוי, ולא מבזוי למכובד, ואין צריך לומר ממכובד לבזוי.

ובתוך שלו אפילו ממכובד לבזוי מותר, שערב לאדם שיהא נח אצל אבותיו. וכן כדי לקוברו בארץ ישראל מותר."

"ואם נתנוהו שם על מנת לפנותו מותר בכל ענין. ואם אינו משתמר בזה הקבר, שיש לחוש שמא יוציאוהו עובדי כוכבים או שיכנסו בו מים או שהוא קבר הנמצא -- מצוה לפנותו."

סעיף ד: "מקום שנוהגין לקבור במהמורות (פי' בשוחות עמוקות מן "במהמורות בל יקומו" ([תהילים קמ, יא](#))) בלא ארון עד שיתעכל הבשר ואחר כך מלקטין העצמות וקוברין אותן בארון מותר."

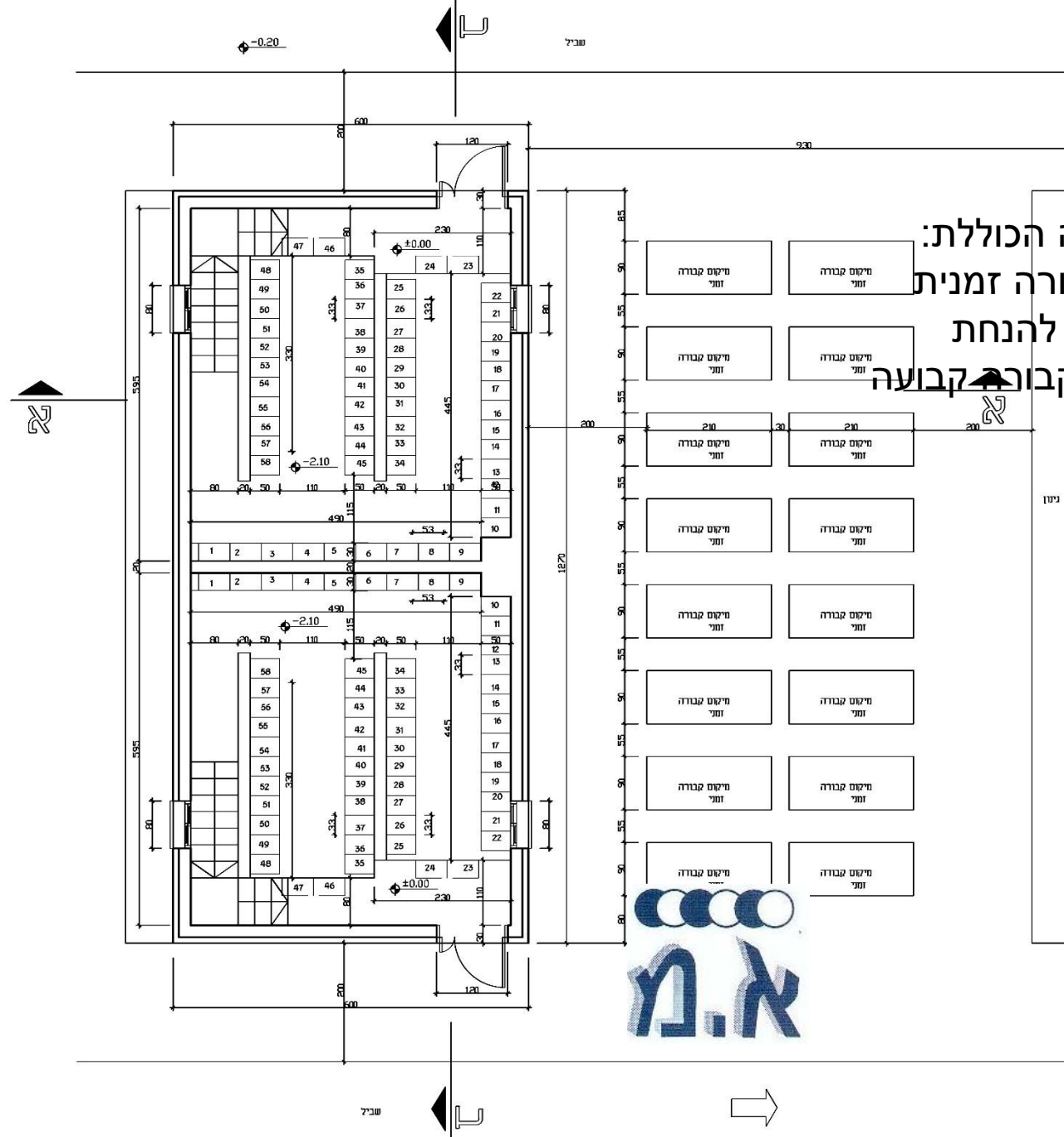

קבורה משפחתית מסכת בבא בתרא פרק שישי משנה בדף ק ע"ב

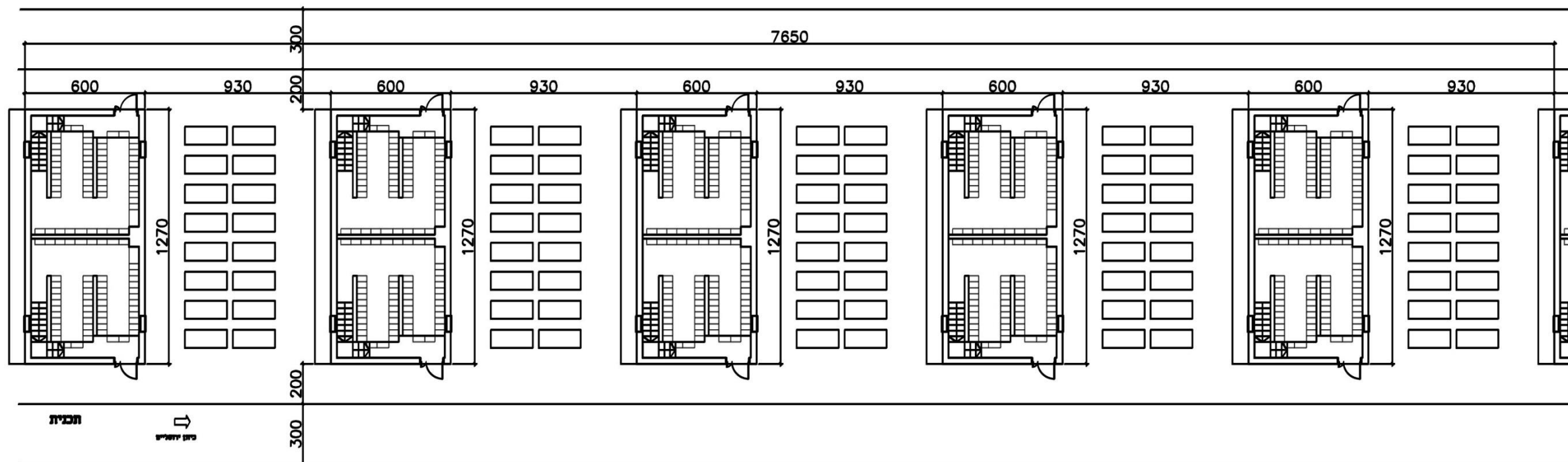
"המוכר מקום לחברו לעשות לו קבר.. עושה תוכה של מערה 4 אמות על 6 ופותח לתוכה שמונה כוכין שלושה מכאן ושלושה מכאן ושניים כנגדן והכוכין ארכן 4 אמות ורומן שבעה (טפחים) ורחבן שישה" (טפחים).

"רבי שמעון אומר עושה תוכה של מערה 6 אמות על 8 ופותח לתוכה 13 כוכים ארבעה מכאן וארבעה מכאן ושלושה כנגדן ואחד מימין לפתח ואחד מן השמאל ועושה חצר על פי המערה 6 על 6 (אמות) כמלא המיטה וקובריה ופותח לתוכה 2 מערות אחת מכאן ואחת מכאן. רבי שמעון אומר 4 (מערות) ל4 רוחותיה. רשב"ג אומר הכל לפי הסלע."

חלקת קבורה הכוללת:
מקומות לקבורה זמנית
ולידם מבנים להנחת
גלוסקמות לקבורה

תכנית קבורה משפחתית על דונם
ק.נ.מ. : 1:250

קבורת ארץ ישראל

אלישע מור אדריכלים ומתכנני ערים
אדריכל - אלישע מור

אדריכל - אלישע מור
אלישע מור אדריכלים ומתכנני ערים

קבורת ארץ ישראל

קבורת ארץ ישראל

אדיכל - אלשע מור
אלשע מור אדרכלים ומתכנני ערים

פ"נ
יקירנו / אהובנו / בעלי אבינו וסבנו היקר
ישראל ישראלי
בן ישראל וישראלה ז"ל

נפ' א' אדר תש"ע
15.2.2010
תנצב"ה

נתונים פרוגרמטיים

- 16 קברים בקבורת שדה זמנית לשנה, מיועדים לקבורת קבע בשני מבני הקבורה הסמוכים
- שני מבני קבורת קבע סמוכים, שטח כל אחד 35 מ"ר. בכל אחד 348 קברים.
- על פני דונם 3480 מקומות לקבורת קבע.
- לאחר מיצוי המקומות לקבורת קבע ניתן יהיה להכפילם על ידי תוספת מבנים במקום החלקות הזמניות.
- העלות לביצוע לקבר אחד כ-700 ₪, עלות מבנה ושטח מפותח לקבורה זמנית (ללא עלות הקרקע), לעומת כ-7000 ₪ עלות קבר בקבורה רוויה (ללא עלות הקרקע)

תחשיב עלות קבר אחד בשיטת קבורת ארץ ישראל

עלויות הכשרת שדה קבורת שדה זמנית.

עלות קבורת שדה ממוצעת לקבר כ 2000 ₪ העלות כוללת הכשרת השטח פיתוח שבילים וכיוב'.
בשיטת קבורת ארץ ישראל נקברים 16 נפטרים בשדה הקבורה הזמני הצמוד למבנה הקבע, והם מועברים לאחר זמן להטמנה בגלוסקמות באותו מבנה המכיל 348 מקומות קבורה.
יש לחשב את עלות קבורת השדה הזמנית לפי מס' הנפטרים שיקברו בו.
כל קבר ישמש לקבורת 22 נפטרים בממוצע . $22 \times 2000 = 90$
עלות ממוצעת של קבר שדה בשיטת קבורת ארץ ישראל תעמוד על 90 ₪.
עלות גלוסקמה.

חומר הגלם המומלץ לבניית גלוסקמה - אבן שיש מסוג פורצלן קלקטה וויט ודומיו . עלות אבן השיש כולל מע"מ 111 ₪ למ"ר.
לצורך בניית תיבת גלוסקמה אחת, ידרשו 6 לוחות שיש. שטח אבן השיש הדרוש 0.78 מ"ר
 $(0.3 \times 0.5) \times 4 = 0.6$ מ"ר
 $(0.30 \times 0.30) \times 2 = 0.18$ מ"ר
סה"כ 0.78 מ"ר חומר הגלם מאבן השיש הנדרש לבניית הגלוסקמה.
עלות חומר הגלם לבניית גלוסקמה אחת 87 ₪.
עלות העבודה בגין בניית גלוסקמה אחת:
חיתוך הדבקה, עיצוב דפנות, מכסה וידיית שקועה 250 ₪
עלות מבנה הקבורה בשיטת קבורת ארץ ישראל ופתוח השטח שסביבו.
גודל מבנה הקבורה כ 35 מ"ר .
עלות בניה ופיתוח, החלק היחסי של שבילים וצמחיה כ 2500 ₪ למ"ר.
עלות הבנייה והפיתוח למבנה ולסביבתו $87,500 = 35 \times 2500$ ₪.
עלות המבנה והפיתוח, למשפחת נפטר אחד $87,500 : 348 = 251$ ₪

הערה: עלות פיתוח שדה קבורה והכשרת, עלות פיתוח שנכללת בבניית המבנה. חושבה בתחשיב זה כל אחד בנפרד . על אף שיש חפיפה בהוצאות הפיתוח.

סה"כ עלות קבר אחד בשיטת קבורת ארץ ישראל.

הכשרת קבורת שדה- 90 ₪
גלוסקמה - 350 ₪
מבנה ופתוח - 250 ₪
ב.צ.מ 10% - 70 ₪
760 ₪

סה"כ עלות קבר אחד בשיטת קבורת ארץ ישראל 760 ₪ .

אלישע מור – אדריכלים מתכנני ערים, יוזמים ויועצים

יתרונות הפתרון המוצע

- ניצול יעיל של הקרקע
- הוזלת עלויות הקבורה
- אפשרות לקבורה משפחתית על ידי נידוד גלוסקמות למקום אחד
- ממדים אנושיים של בית הקברות

